

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra českého jazyka a literatury

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
Posudek vedoucí práce

Práci předložila: Terezie Királyiová
Název práce: Mluva lékárníků – analýza sociolektu
Hodnotitel: PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Autorka splnila cíl daný zadáním bakalářské práce. Získala soubor o rozsahu 172 výrazů, provedla jejich klasifikaci, analyzovala je a vytvořila slovníček s dalšími údaji o jednotlivých lexémech. Na základě shromážděného jazykového materiálu představila výrazový potenciál zkoumaného sociolektu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Zvolené téma dosud nebylo v odborné literatuře podrobněji zpracováno (s výjimkou příspěvku z 5. konference o slangu a argotu z roku 1995). V teoretické části nejprve autorka pracuje s relevantními informacemi z doporučené odborné literatury, vymezuje základní pojmy a dále je aplikuje. V praktické části pak prokazuje znalost zkoumaného prostředí a analyzuje sebraný jazykový materiál z hlediska sémantického, slovnědruhového, onomaziologického, z hlediska formy pojmenování a expresivity. Všimá si rovněž interslangových výrazů a zastoupení profesionalismů. Součástí práce je slovníček slangových pojmenování. Celá práce je logicky a přehledně členěna.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Z formálního hlediska lze upozornit na občasné jazykové nedostatky, a to interpunkční (v poděkování, dále na s. 6, 18, 21, 23, 24, 31), slovosledné – ...teoriemi o ovlivnitelných procesech chemickými látkami... (s. 19), tvaroslovné – Oswald Croll, jež... (s. 19) a překlepy – tajrtlík (s. 29), v Bologně (s. 19) – doporučuji užít podobu Bologne nebo Boloně. V textu se vyskytují neobratné a matoucí formulace – např. dotazník v papírové podobě (s. 5), v případě nahlížení ke slangu zvenčí (s. 13), slang je nedílnou součástí na pracovištích (s. 22), lékárenský slang není veřejné společnosti příliš znám (tamtéž), obsaženými sémantickými skupinami jsou

názvy pomůcek (s. 23), skupina je zde zastoupena z důvodu motivace o jazykovou ekonomii (s. 29), pro příklad přejatých výrazů z latiny je možné uvést (s. 30), výskyt víceslovných pojmenování se v jazykovém materiálu nachází jen vzácně (tamtéž), v užití expresivity byla zaznamenána snaha o jazykovou hravost, přičemž se převážně dostalo zastoupení pozitivní expresivity (s. 42), starší generace užívá slangového výraziva spíše po stránce časové úspornosti (s. 43).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Autorka využila k získání jazykového materiálu vhodnou kombinaci metod, prokazuje hluboký zájem o zpracované téma. Předkládanou práci považuji za přínosnou ve smyslu mapování sociolektů a jejich základní klasifikace. V převážné míře splňuje formální i obsahové náležitosti a je účelně doplněna grafickým materiálem a vhodnými přílohami.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

1. Na s. 17 autorka uvádí, že „v češtině je nejčastější výskyt názvů přejatých z němčiny, menší část pak tvoří výrazy převzaté z angličtiny, ruštiny...“. Není tomu v současnosti již jinak? Pokud z tohoto pohledu zkoumáme sociolekty, jistě bude záležet na konkrétním typu.
2. Mohla by autorka vysvětlit, proč považuje výrazy *ležák* (imobilní pacient, špatně prodejný lék) nebo *laktačka* (laktační psychóza, kojící žena) za homonyma (s. 32)?

6. NAVRHOVANÉ HODNOCENÍ:

Práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k výše uvedeným připomínkám navrhuji stupeň hodnocení **velmi dobře**.

Plzeň 6. 6. 2022

PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jitka Málková

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra českého jazyka a literatury

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
Posudek vedoucí práce

Práci předložila: Terezie Királyiová
Název práce: Mluva lékárníků – analýza sociolektu
Hodnotitel: PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Autorka splnila cíl daný zadáním bakalářské práce. Získala soubor o rozsahu 172 výrazů, provedla jejich klasifikaci, analyzovala je a vytvořila slovníček s dalšími údaji o jednotlivých lexémech. Na základě shromážděného jazykového materiálu představila výrazový potenciál zkoumaného sociolektu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Zvolené téma dosud nebylo v odborné literatuře podrobněji zpracováno (s výjimkou příspěvku z 5. konference o slangu a argotu z roku 1995). V teoretické části nejprve autorka pracuje s relevantními informacemi z doporučené odborné literatury, vymezuje základní pojmy a dále je aplikuje. V praktické části pak prokazuje znalost zkoumaného prostředí a analyzuje sebraný jazykový materiál z hlediska sémantického, slovnědruhového, onomaziologického, z hlediska formy pojmenování a expresivity. Všimá si rovněž interslangových výrazů a zastoupení profesionalismů. Součástí práce je slovníček slangových pojmenování. Celá práce je logicky a přehledně členěna.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Z formálního hlediska lze upozornit na občasné jazykové nedostatky, a to interpunkční (v poděkování, dále na s. 6, 18, 21, 23, 24, 31), slovosledné – ...teoriemi o ovlivnitelných procesech chemickými látkami... (s. 19), tvaroslovné – Oswald Croll, jež... (s. 19) a překlepy – tajrtlík (s. 29), v Bologně (s. 19) – doporučuji užít podobu Bologne nebo Boloně. V textu se vyskytují neobratné a matoucí formulace – např. dotazník v papírové podobě (s. 5), v případě nahlížení ke slangu zvenčí (s. 13), slang je nedílnou součástí na pracovištích (s. 22), lékárenský slang není veřejné společnosti příliš znám (tamtéž), obsaženými sémantickými skupinami jsou

názvy pomůcek (s. 23), skupina je zde zastoupena z důvodu motivace o jazykovou ekonomii (s. 29), pro příklad přejatých výrazů z latiny je možné uvést (s. 30), výskyt víceslovných pojmenování se v jazykovém materiálu nachází jen vzácně (tamtéž), v užití expresivity byla zaznamenána snaha o jazykovou hravost, přičemž se převážně dostalo zastoupení pozitivní expresivity (s. 42), starší generace užívá slangového výraziva spíše po stránce časové úspornosti (s. 43).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Autorka využila k získání jazykového materiálu vhodnou kombinaci metod, prokazuje hluboký zájem o zpracované téma. Předkládanou práci považuji za přínosnou ve smyslu mapování sociolektů a jejich základní klasifikace. V převážné míře splňuje formální i obsahové náležitosti a je účelně doplněna grafickým materiálem a vhodnými přílohami.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

1. Na s. 17 autorka uvádí, že „v češtině je nejčastější výskyt názvů přejatých z němčiny, menší část pak tvoří výrazy převzaté z angličtiny, ruštiny...“. Není tomu v současnosti již jinak? Pokud z tohoto pohledu zkoumáme sociolekty, jistě bude záležet na konkrétním typu.
2. Mohla by autorka vysvětlit, proč považuje výrazy *ležák* (imobilní pacient, špatně prodejný lék) nebo *laktačka* (laktační psychóza, kojící žena) za homonyma (s. 32)?

6. NAVRHOVANÉ HODNOCENÍ:

Práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k výše uvedeným připomínkám navrhuji stupeň hodnocení **velmi dobře**.

Plzeň 6. 6. 2022

PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jitka Málková